

Notat

MILJØMINISTERIET

Miljøstyrelsen

Kemikalier
J.nr. MST-609-00018
Ref.
Den 1. april 2008

Besvarelse af spørgsmål nr. 1 ad KOM (2007) 0355 Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring af direktiv 67/548/EØF og forordning (EF) nr. 1907/2006 stillet af Folketingets Europaudvalg den 3. marts.

Spørgsmål:

Ministeren bedes – som lovet på Europaudvalgets møde fredag den 29. februar 2008 – oversende et notat der redegør for, på hvilke områder GHS-forordningsforslaget medfører en svækkelse af beskyttelsesniveauet i forhold til de eksisterende danske klassificerings- og mærkningsregler.

Svar:

På trods af de nedennævnte svækkelser af beskyttelsesniveauet på enkelte områder er der forbedringer på en række andre områder, og det vurderes overordnet, at det eksisterende beskyttelsesniveau som minimum bevares.

Således strammes kriterierne for klassificering af oxiderende faste stoffer og for brandbare væsker. De nye regler for klassificering for ikke-dødelige, men alvorlige skadevirkninger efter en enkelt eksponering samt klassificering af stoffer, der skader fostre eller forplantningen (reproduktionstoksiske stoffer), indebærer en højnelse af beskyttelsesniveauet. Ydermere kan der nu klassificeres for effekter på amning og på spædbørn via amning. Det har man ikke kunnet tidligere.

Forslagets tekst omkring angivelse af indholdsstoffer på etiketten vil indebære en svækkelse i forhold til eksisterende regler. Med henblik på hemmeligholdelse af fortrolige forretningsoplysninger kan leverandøren ansøge Agenturet om tilladelse til på fareetiketten at anvende andre navne for stoffer – enkeltstoffer såvel som stoffer, der indgår i en blanding - i stedet for deres kemiske navne.

Størrelsen på faresymbolet på etiketten er i forslaget blevet halveret.

For det fysiske område er GHS en præcisering i forhold til eksisterende lovgivning. For stoffer, der er brandbare ved vandkontakt, får denne præcisering som konsekvens, at flere stoffer nedklassificeres, da nogle af de stoffer som gruppen omfatter, havner i en kategori med samme piktogram som de strengere klasser, men med et andet signalord, nemlig "Warning" (advarsel) i stedet for "Danger" (fare). Det er til forskel fra i dag, hvor de alle er i samme strenge klasse.

Den danske bekendtgørelse med listen over farlige stoffer har nationale klassificeringer for mineralsk terpentint og nafta for skader på hjernen og nervesystemet. Med forordningsforslaget vil denne nationale klassificering skulle ophæves med mindre det lykkes at få en særordning for Danmark.

Der er i dag et symbol for ozonlagsnedbrydende egenskaber, hvilket ikke er med i det nye forordningsforslag, der foreslår symbolet fjernet.

Miljøkriterierne er meget lig de nuværende kriterier, da EU – og Danmark - har været særdeles aktiv i OECD/FN arbejdsgrupperne. Der er dog visse mindre forskelle m.h.t. bl.a. bioakkumulering, hvoraf nogle er mindre lempelser og andre præciseringer.

Lempelserne drejer sig om, at et stof, i forhold til tidligere, skal vise lidt større tendens til at blive optaget i organismer, der lever i vand, førend man betragter det som bioakkumulerende, samt at man i dag kan ophæve klassificeringen i de to mildeste klassificeringskategorier, hvis giftigheden overfor vandlevende organismer i længerevarende forsøg er tilpas svag; mens det i forordningen gælder for de tre mildeste klassificeringer.

Der er indført et nyt princip for klassificering af blandinger, det såkaldte "bridging principle". Princippet indebærer, at hvis der fx er tilstrækkelige oplysninger for enkeltstoffer i blandingen, kan klassificeringen af analoge blandinger anvendes som grundlag for klassificering af den pågældende blanding. Hvis "bridging" princippet ikke kan anvendes, skal klassificeringen foretages ved beregning på baggrund af de indgående stoffers farlighed. Dette kan resultere i afvigelser i forhold til de nuværende klassificeringer.

Spørgsmål:

Det ønskes endvidere belyst, hvorfor forordningsforslagets regler vedr. klassificering og mærkning mv. af stoffer og blandinger kun omfatter de markedsførte stoffer og blandinger modsat GHS, der endvidere omfatter ikke-markedsførte stoffer og blandinger.

Svar:

I henhold til de eksisterende regler i EU er det kun markedsførte stoffer og blandinger, der skal klassificeres og mærkes. Ifølge Kommissionens forslag skal herudover også stoffer og blandinger, der skal registreres i overensstemmelse med REACH klassificeres og mærkes, hvad enten de markedsføres eller ej.

GHS er ikke en bindende konvention, men globalt vejledende retningslinjer. Det er derfor indirekte forudsat, at alle producerede stoffer og blandinger skal klassificeres, fordi ikke alle FN-lande ligesom EU har regler for beskyttelse af arbejdstagere under selve produktionen af stofferne.

Spørgsmål:

Det ønskes endvidere forklaret, hvorfor der er indført en sondring mellem farlige stoffer i REACH-sammenhæng og GHS-sammenhæng, hvorved der ikke er en stringens i farlighedsbegrebet? Kan to typer af farlighed ikke give problemer og forvirring hos forbrugerne?

Svar:

De kemikalier, som forbrugerne kommer i kontakt med, vil kun være omfattet af ét klassificeringssystem, nemlig GHS-reglerne. Der er således ikke tale om forskellige farebegreber, men at der er 2 færre farekategorier i REACH, fordi der på tidspunktet for vedtagelsen af REACH ikke fandtes de 2 nævnte farekategorier. Ved en eventuel ændring af REACH vil det kunne besluttes, at REACH også skal omfatte de 2 farekategorier, men der synes ikke at være flertal for en sådan ændring for øjeblikket.

Fællesskabslovgivning som f.eks. kosmetikdirektivet og legetøjsdirektivet henviser ligesom REACH til farlighedsbegrebet i de eksisterende klassificeringsdirektiver. Reglerne i kosmetikdirektivet og legetøjsdirektivet omhandler primært de stoffer, der må være i f.eks. kosmetik og legetøj, så for disse direktivers vedkommende vil der ikke være tale om forskellige mærkningssystemer.

Spørgsmål:

Notatet bedes omfatte en beskrivelse af, hvilken konsekvens det får, at forordningsforslagets kategori for øjenskader - "irriterer øjnene" - ikke er opdelt i to kategorier ("irritation af øjnene" og "mild irritation af øjnene") som i GHS-systemet?

Svar:

At forordningsforslagets kategori 2 for øjenskader ikke opdeles i to kategorier betyder ingen ændring i forhold til i dag. Der vil derfor heller ikke være nogen ændring i beskyttelsesniveauet, hvis dette vedtages.

Danmark støtter bibeholdelsen af én kategori 2 for øjenskader da det skønnes, at en opdeling af kategori 2 i 2A og 2B vil svække beskyttelsesniveauet. Svækkelsen består i at en opdeling af kategori 2 i 2A og 2B vil indebære at kategori 2B-stoffer ikke længere skal forsynes med piktogram (symbol) på etiketten, som de skal i henhold til eksisterende lovgivning.

Der foreligger endvidere ikke testmetoder i dag, der er følsomme nok til med sikkerhed at kunne skille kategori 2A og 2B ad, hvilket vil vanskeliggøre en fremtidig klassificering

Spørgsmål:

Endelig ønskes ministerens kommentar til LO og Videncenter for Allergis bekymring over, at kontaktallergi er undtaget fra forordningsforslaget samt Det Økologiske Råds opfordring til, at PBT (svært nedbrydelige, bioakkumulerede og giftige stoffer) og vPvB (meget svært nedbrydelige og meget bioakkumulerede stoffer) optages på listen over harmoniserede klassificeringer.

Svar:

LO's og Videncenter for Allergis bekymring beror på en delvis misforståelse. Både åndedræts- og kontaktallergi er omfattet af forordningsforslaget og dermed undergivet pligten til klassificering og mærkning. Derimod er det alene stoffer, der kan fremkalder allergi ved indånding, der i fremtiden vil blive optaget på den harmoniserede liste over farlige stoffer.

Der findes i dag ingen klassificerings- og mærkningsregler for PBT og vPvB stoffer i EU eller i det globalt harmoniserede klassificerings- og mærkningssystem (GHS).

For at sådanne stoffer skal kunne optages på listen over harmoniserede klassificeringer ("Listen over farlige stoffer") kræves det, at der er kriterier for klassificering og mærkning for PBT og vPvB egenskaberne

Danmark har under forhandlingerne i Rådet sammen med Sverige, Frankrig og Polen foreslået at der indføres sådanne klassificerings- og mærkningsregler for PBT og vPvB stoffer i klassificeringsforordningen, bl.a. for at være i overensstemmelse med den øvrige kemikalielovgivning (REACH), hvor PBT og vPvB stoffer betragtes som næsten ligeså bekymrende som de kræftfremkaldende, mutagene og reproduktionsskadende (CMR) stoffer.

Hvis der bliver vedtaget kriterier for klassificering og mærkning af PBT og vPvB stoffer vil DK arbejde for, at disse stoffer skal optages

